MAI E UN LOC PE GENUNCHI
OCTAV PANCU—IAŞI

Cuprins

O VESTE MARE DESPRE UN BĂIAT MIC 3

SĂ TE ÎNVĂȚ SĂ FII MARE 11

A FOST ODATĂ UN BĂIEȚEL PE UN GARD 14

ȘI DESPRE PĂLĂRII SE POT SCRIE POVEȘTI 18

PE ARICI NU—L CHEM LA MINE 26

CINE VREA CIZMULIȚE SĂ—L ÎNTREBE PE COCOȘ 30

CINE ARE DINȚI? 33

POVESTE DE NECREZUT DESPRE UN TATĂ, UN BĂIAT ȘI... UN DEGET 38

O VESTE MARE DESPRE UN BĂIAT MIC

Vestea cea mare făcu într—o clipi ocolul pămîntului! Nu trecură nici cinci minute de la aflarea veştii, că auzirăm ciocănituri în uşă.

—Cine e?

—Eu, Iepuraşul—urechi—lungi—dar—la—fugă—nu—l—ajungi! Aici stă băieţelul Alexandru?

—Aici. Poftim, intră !

Iepuraşul—urechi—lungi—dar—la—fugă—nu—l—ajungi aduse un buchet mare de flori şi zise:

—Am auzit şi eu vestea cea mare şi am venit să—l felicit pe Alexandru. Strînse cu lăbuţa mîna lui Alexandru şi o scutură de cîteva ori: Să trăieşti, băiete! Aşa îmi placi!

Dar nu plecă bine Iepuraşul—urechi—lungi—dar—la—fugă—nu—l—ajungi, că auzirăm soneria.

3

Alergarăm la uşă. Cine credeţi că venise, ducînd în spate un brăduţ. Nimeni altul decît Ariciul—ţepi—o—mie—dă—mi—unul—şi—mie !

—Aici stă băieţelul Alexandru .

—Aici. Poftim, intră ! Ariciul—ţepi—o—mie—dă—mi—unul—şi—mie intră şi zise:

—Am auzit şi eu vestea cea mare şi m—am grăbit să vin. Îl îmbrăţişă pe Alexandru şi—l sărută pe amîndoi obrajii : Bravo băiete ! Să creşti mare ! Ţi—am adus şi un brăduţ, să—l împodobeşti de Anul Nou ...

Dar abia ieşi Ariciul—ţepi—o—mie—dă— mi—unul—şi—mie, că auzirăm telefonul: ţîrrr ! ţîrrr !

La telefon, o voce groasă şi răguşită:

—Allo! Casa în care locuieşte băieţelul Alexandru .

—Da!

—Aici e Ursul—labă—lată—cine—a— simţit—o—nu—mai—vrea—o—dată ! Alexandru e acasă ?

—Da!

4

—Daţi—mi—l la telefon ! Alexandru puse telefonul
la ureche şi auzi ;
—Noroc, băiete. Am aflat şi eu vestea cea mare. Am nişte treburi şi n—am putut veni, aşa că m—am gîndit să—ţi telefonez. Bravo ! Dă—i înainte aşa ! Am s—o pun pe Ursoaica—gospodină—mare—face—colţunaşi—şi—vărzare să—ţi coacă o plăcintă pe cinste.. .

Dar nu termină bine Alexandru de vorbit la telefon, că veni Potaşul—iute—aduce—răvaşul cu o tolbă plină cu scrisori, cărţi poştale, ilustrate şi telegrame.

O scrisoare venea tocmai din Africa şi suna aşa:

”Sînt foarte bucuros de ce am auzit. Te salut cu prietenie şi—ţi trimit cu primul vapor zece portocale şi una pe deasupra”.

Şi iscălea: *”Un pui—de—crocodil—care—face—baie—în—Nil”.*

O carte poştală ilustrată înfăţişa un gheţar.

Pe spatele ei scria:

5

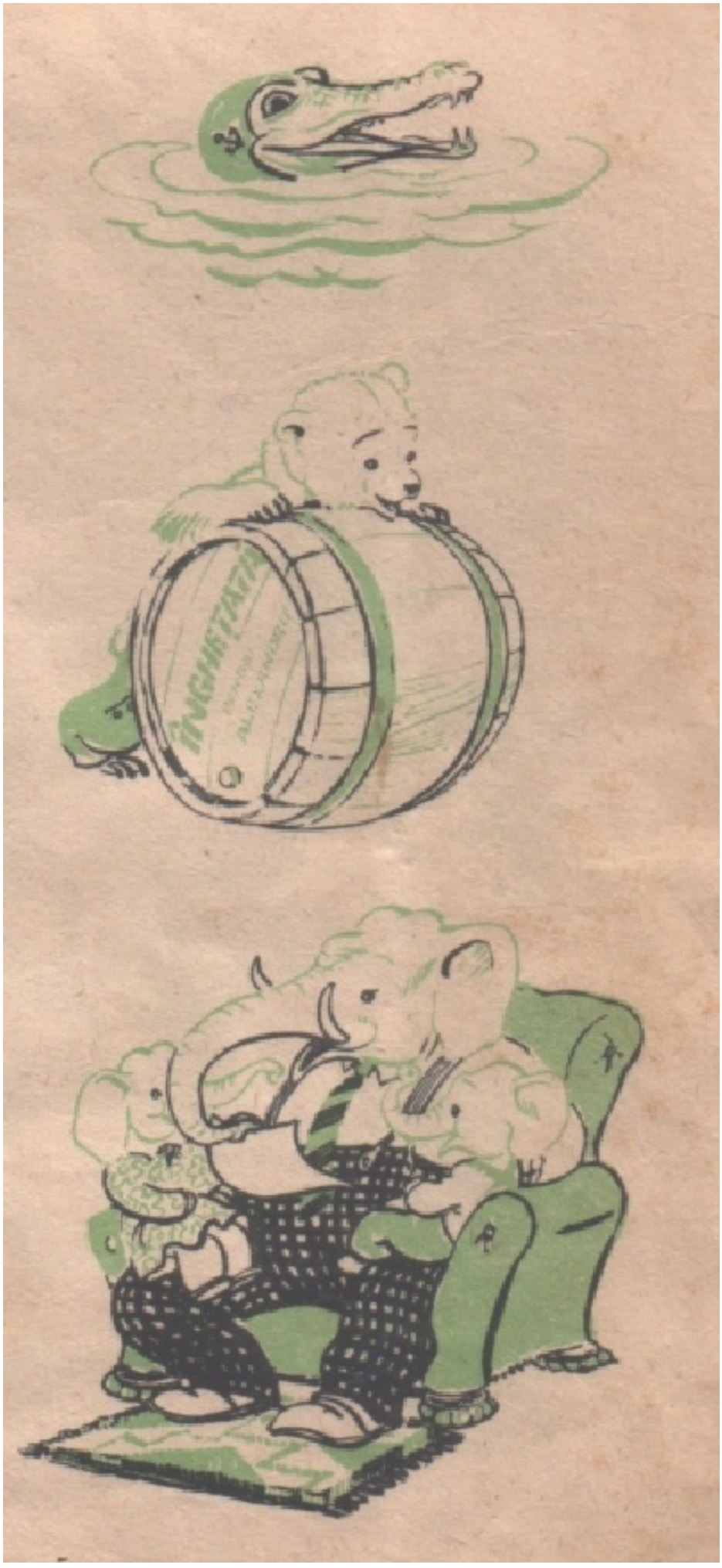

”Salutări de la Polul Nord. Am aflat vestea cea mare şi—ţi strîng mîna. Vei primi de la mine un butoi cu îngheţată de vanilie”.

Şi semna *”Ursul—alb—ca—smîntina—se—dă—pe—gheaţă— toată–săptămîna”.*

O telegramă era trimisă din Asia cea îndepărtată :

«Să fii sănătos. Stop ! Sînt mîndru de tine. Stop! Aş vrea ca şi puii mei să facă aşa. Stop ! Îţi trimit orez, să—l manînci cu lapte. Stop !”

Semnat: *”Elefantul—cît—o—casă—dar—mie—nu—mi—pasă ”.*

Dar nu apucă bine să plece Postaşul—iute—aduce—răvaşul, că intră pe fereastra deschisă Porumbelul—călător—cu—un—plic—legat—de—picior.

Desfăcurăm plicul şi înăuntru ce era?

O felicitare tot din Africa.

”Să fii vesel şi să trăieşti o sută de ani, îţi urează Zebra—cu—picioare—lungi—şi—cu—pijama—în—dungi ”.

6

P.S. *”Îţi trimit* şocolată, *s—o mănînci sănătos ”.*

Dar, cum zbură Porumbelul—călător—cu—un—plic—legat—de—picior, auzirăm la radio:
—Atenţiune, băieţelul Alexandru din Bucureşti! Atenţiune! Vorbeşte Australia ! Vorbeşte Australia ! Cangurii—cu—mic—cu—mare—n—au—un—ban—în—buzunare, te felicită cu căldură şi—ţi dăruiesc două gheme de lînă, să—ţi împletească bunica o *flanca* şi mănuşi — ce să—ţi ţină cald la săniuş. Atenţiune ! A vorbit Australia! A vorbit Australia !

Toată lumea ştia, toată lumea aflase de vestea cea mare!

Numai leneşul Motan—blană—moale—nu—face—două—parale dormise după sobă, la căldurică, şi nu aflase nimic.

Auzind larma şi chiotele de bucurie din casă, se întinse, căscă, se scarpină după o ureche şi scoţînd botul de după sobă, întrebă:

—Dar ce se întîmplă? Ce se întîmplă?

—Cum? Nu ştii? se miră un Şoricel—lasă—l—să—trăiască—şi—el! Alexandru s—a încălţat azi pentru prima oară singur. Fără ajutorul nimănui. . . Şi fără să greşească. Cu gheata stîngă pe piciorul stîng. Şi cu gheata dreaptă pe piciorul drept. Asta—i tot!

7

SĂ TE ÎNVĂȚ SĂ FII MARE

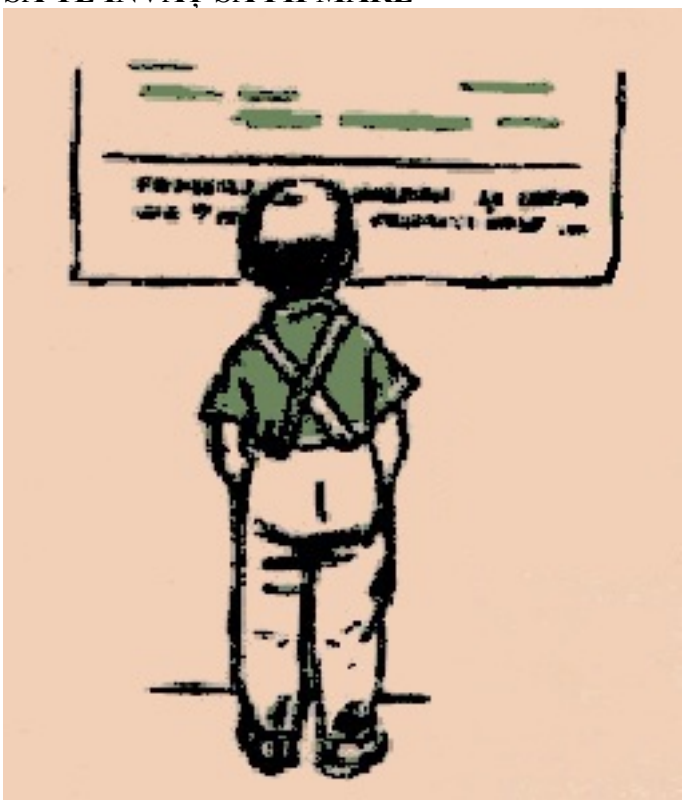

Mama şi tata au plecat la teatru. La teatru se juca o piesă, nu ştiu care, dar pe afiş scria că ”femeile cu pălării şi copiii sub şapte ani nu sînt primiţi în sală”.

Puţin îi păsa lui Alexandru de femeile cu pălării. Puteau să nu fie primite nici la cinema, nici la cofetărie. . . Să nu mai poarte pălării şi gata!

Dar copiii sub şapte ani de ce să nu intre? E i doar nu poarta pălării.

Mama îi explică:

—Pentru că cei sub şapte ani sînt încă mici şi fac gălăgie, iar la piesa asta trebuie să fie linişte.

Iar tata adăugă:

—Şi tu eşti mic. Cînd o să creşti mare, o să te luăm. Acum rămîi acasă cu bunica.

8

Alexandru nu ţipi, nu bătu din picioare, nu se tăvăli pe jos şi nu plînse. Era înşă tare supărat că e mic.

Bunica stătea într—un scaun de nuiele şi croşeta. Bunice care să nu ştie să croşeteze n—am întîlnit. Nici nu cred să fie.

Alexandru se învîrtea prin casă şi se gîndea cum să facă să fie mare.

”Oare dacă aş avea mustăţi aş fi mare ?” se întrebă şi—şi răspunse imediat: ”Aş fi. Numai oamenii mari au mustaţă. Copiii n—au !”

Se duse la bucătărie, luă din cotul de sub plită un tăciune şi privindu—se în oglindă, îşi desenă mustaţă. Şi încă ce mustaţă?! Lată pînă la jumătatea obrajilor şi înaltă din vîrful nasului pînă pe bărbie. O mustaţă fără pereche în lume !

O întrebă pe bunica:

—Acuma, dacă am mustaţă, nu—i aşa că sînt mare?

—Nu eşti, îi răspunse bunica şi—l trimise repede să se spele. Mustaţa se curăţă greu, dar, pînă la urmă, se curaţi. Mai greu era ca Alexandru să fie mare!

”Cu mustaţa n—am făcut nimic, îţi zise. Dar dacă aş fuma?”

Şi de data asta își răspunse fără întîrziere.

”Aş fi. Numai oamenii mari fumează. Copiii nu ! ”

Căută în sertarul tatei şi găsi o ţigară de foi, groasă că abia îi încăpu în gură. Se plimbă cu ea, foarte mîndru, înălțîndu—se pe vîrfuri ca să pară mai înalt, şi ajungînd în faţa bunicii, o întrebă:
—Acuma, dacă fumez, nu—i aşa că sînt mare ?
—Nu eşti... şi pune ţigara de unde ai luat—o !

Cu bunica nu era de glumă. Ce era să facă ? Puse ţigara înapoi, în sertar. Dar nu fără părere de rău: mai scăpase un prilej de a fi mare!

Auzi paşii grei ai bocancilor vecinului pe coridor. ”Ce—ar fi să se ducă şi să—l certe că face zgomot ? Ar fi foarte bine ! Numai un om mare îl poate certa pe vecin. Copiii nu! ”

Ieşi pe coridor şi începu:
—Nu vezi că e tîrziu ? De ce bocăneşti ? Vrei să scoli toată casa ? Te rog să te muți!

Apoi intră în casă şi trînti uşa după el.

9

—Bunică ! strigă. Acuma, dacă m—am certat cu vecinul, nu—i aşa că sînt mare?
—Nu eşti, îi răspunse bunica. Ai avut noroc că vecinul nu te—a urecheat.

”Of! greu mai e să fii mare !” Nu reuşise nici cu mustaţa, nici cu ţigara, nici cu cearta. Ce să mai încerce ?

Dar, deodată, bunicii îi căzu din mînă croşetul. Alexandru se repezii şi—l ridici.
—Mulţumesc, îi zise bunica. Acum eşti într—adevăr mare ! Nu chiar atît de mare cît să fi mers astă seară la teatru, dar esti mare !

Povestea se sfîrşeşte aici. Ca să fiţi siguri, uite, pun şi punct.

10

A FOST ODATĂ UN BĂIEȚEL PE UN GARD

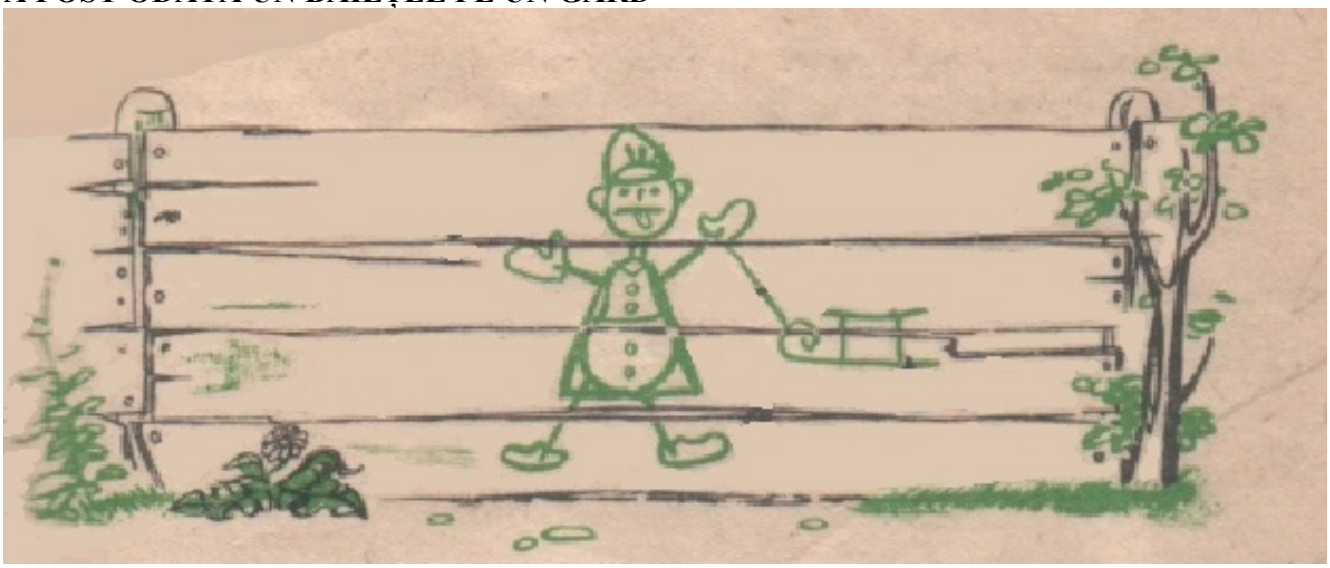

O grădină avea un gard. Un gard de lemn ca toate gardurile de lemn.

Odată trecu pe acolo *un* băieţel. Şi băieţelul desena pe gard un alt băieţel.

Îl desenă aşa :

Îi făcu mai întîi capul. Rotund ca o minge. Apoi urechile, ca două toarte de cratiţă. Două puncte — ochii. Îi făcu şi părul. Şi gura care chiar semăna cu o gură. Nasul nu semăna tocmai bine cu un nas, dar băieţelul îl făcu acolo unde de obicei se află nasul. Desena şi gîtul. Pe urmă desenă trupul. Trupul arăta ca o prună mare sau ca un pepene mic — cum vreţi! Mîinile nu—i fu greu să le facă. Un băţ de o parte şi altul de cealaltă a prunei mari sau a pepenelui mic. Şi cu picioarele termină repede: desenă dedesubt alte două beţe!

11

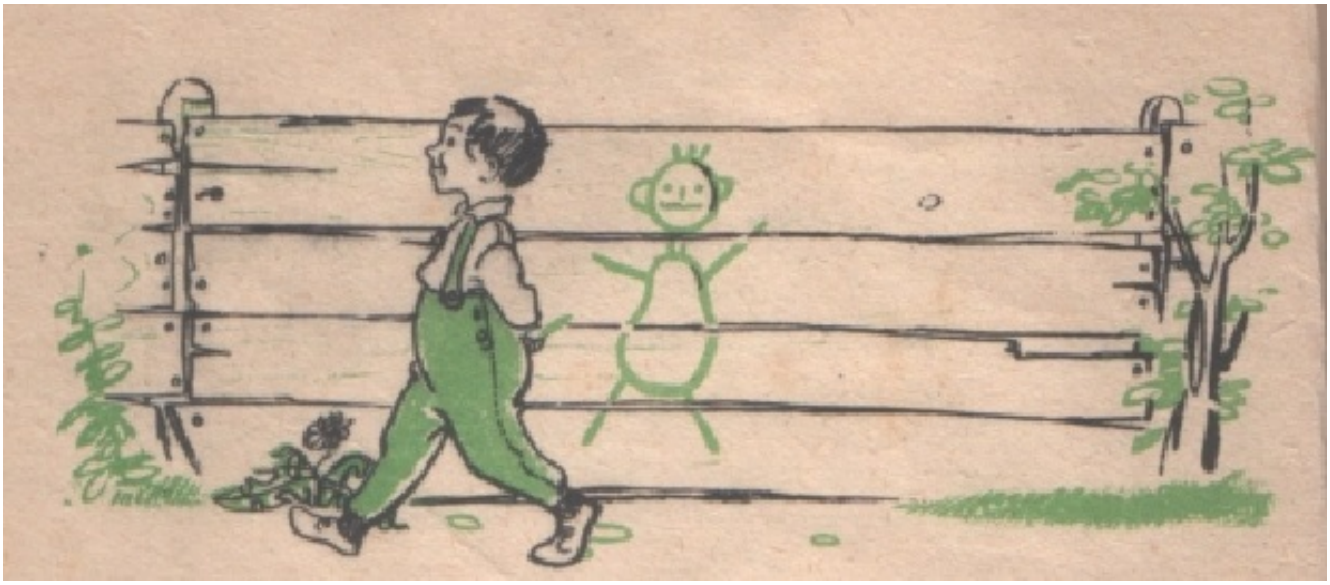

Mulţumit, băieţelul plecă mai departe. Dar pe acolo mai trecu un băieţel. Văzu băieţelul de pe gard şi—şi zise:

”Îmi place ! Numai că băieţelul de pe gard n—are pantaloni. Nu pot să—l las aşa...”

Şi al doilea băieţel îi desenă băieţelului de pe gard o pereche de pantaloni. Apoi plecă în drumul lui.

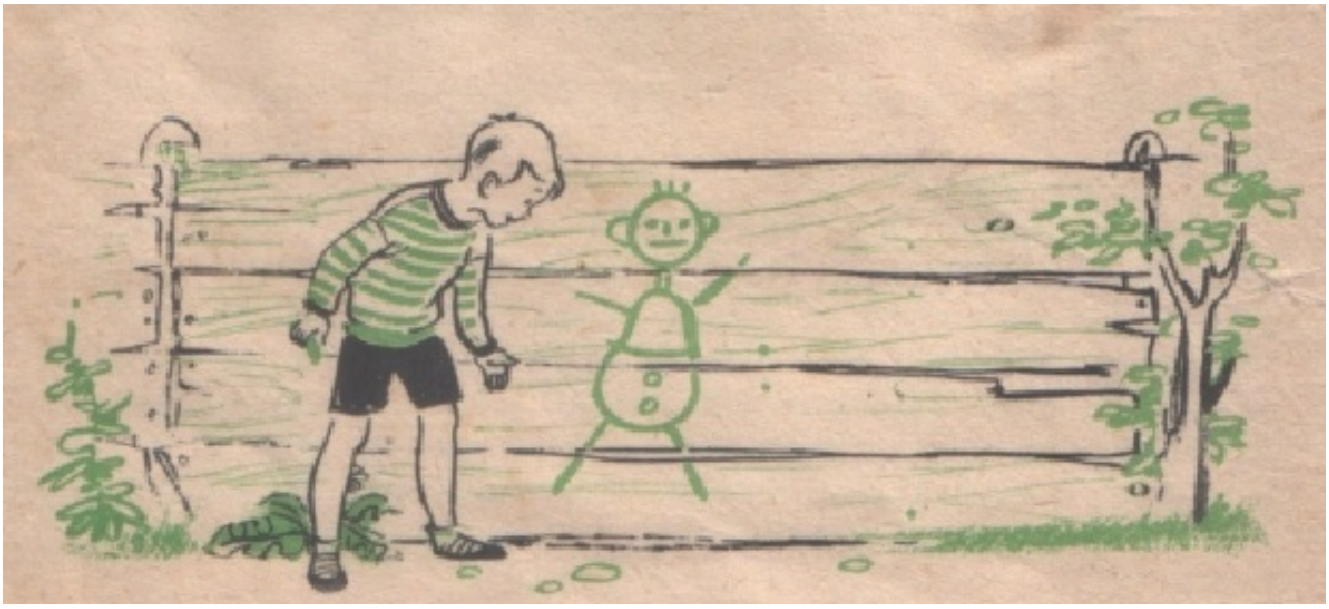

Nu trecu mult şi trecu pe acolo o fetiţă. Văzu şi ea băieţelul de pe gard şi—şi zise:

12

”Nu—i urît. Are chiar şi pantaloni! I—ar mai trebui o cămaşă şi o pereche de pantofi.. Am să—i dăruiesc eu !”

Şi fetiţa îi făcu o cămaşă şi o pereche de pantofi. Pantofii semănau mai mult cu nişte galoşi, dar erau numai buni pentru băieţelul de pe gard.

Fetiţa era aşteptată acasă şi se grăbi să plece.

Dar mai trecu pe acolo o fetiţă. Ea se uită la băieţelul de pe gard şi—şi zise:

”E frumos ! În curînd însă vine iarna. Băieţelul n—are palton,

13

nici mănuşi nici căciulă. Asta nu se poate! ”

Şi cea de a doua fetiţă îi desenă băieţelului de pe gard paltonul, mănuşile şi căciula. La palton uită să coasă un nasture, dar asta se mai întîmplă uneori chiar şi la fabrici. .. Mănuşile le făcu foarte bine. Parcă le—ar fi împletit bunica. Nici căciula nu era rea. Eu aş purta—o dacă ar fi a mea !

Şi cea de a doua fetiţă plecă. Avea multă treabă: trebuia să—i facă baie păpuşii!

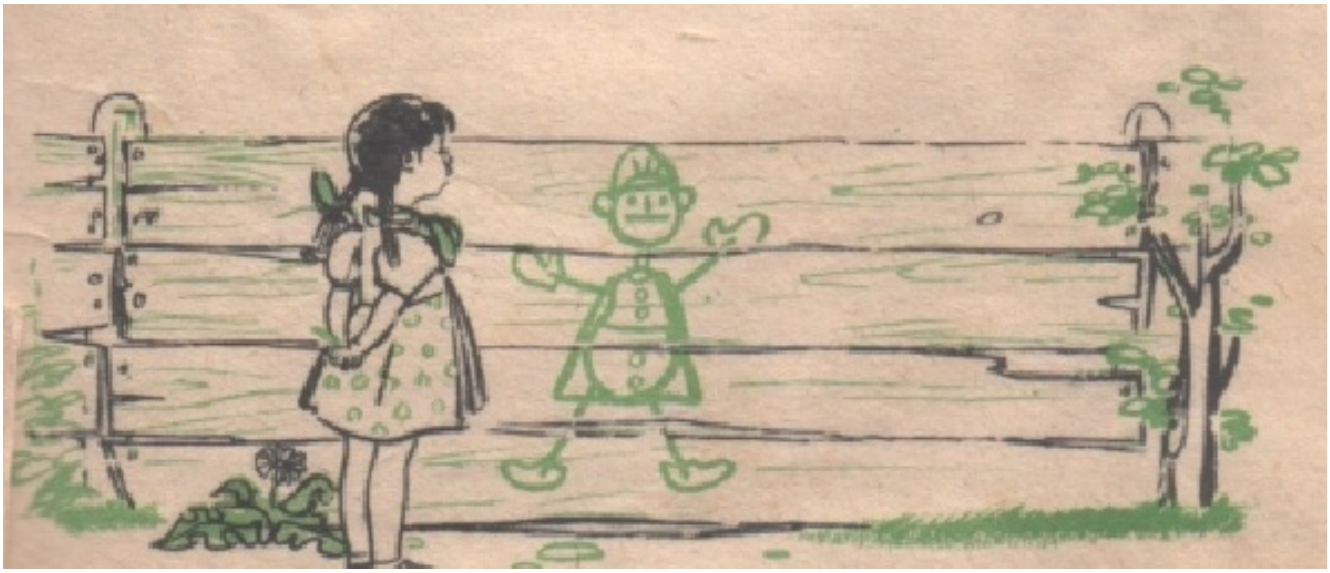

După ea mai veni un băiețel. El văzu băieţelul de pe gard și—şi zise:

”Ce băieţel cumsecade ! E însă prea amărît. Poate pentru că n—are cu ce se juca. Las' că sînt eu meşter bun și—i fac o sanie.”

Şi băieţelul îi desenă repede o sanie. Sania avea o scîndurică ruptă — eu însă m—aş da cu ea și aşa!

Pe urmă, băieţelul se duse la un prieten să mănînce cartofi copţi, dar asta nu ne interesează pe noi.

Pe noi ne interesează că mai avea drum pe strada aceea încă un băieţel. El se strîmbă la băieţelul de pe gard, îi zise : ”caraghiosule!” și se grăbi să—i deseneze limba scoasă afară din gură...

14

De atunci au mai trecut mulţi copii pe acolo. Dar toţi au spus:

—Vai, ce urît! Pe gard e un băieţel care stă cu limba scoasă. Ce urît! Ce ruşine !

Slavă Domnului că a venit o ploaie şi l—a șters pe băieţelul de pe gard...

15

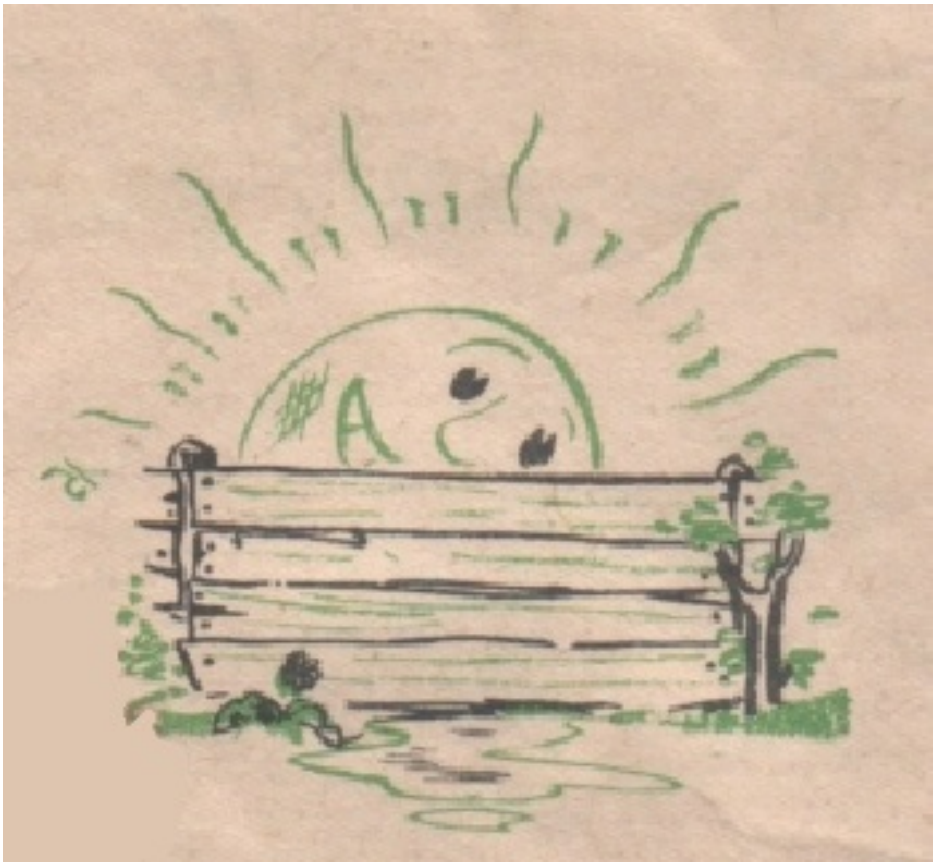
A

ŞI DESPRE PĂLĂRII SE POT SCRIE POVEŞTI

Într—o zi de primăvara, Bogdan — fratele mai mic ai lui Alexandru — se juca în curte, făcînd pentru tata cozonaci din nisip. Pentru el nu se obosea. Lui nu—i plac decît cozonacii adevărați...

Vizîndu—l pe Bogdan cum se joacă, îi veni şi Vîntului poftă să se joace. Se învîrti, se răsuci, suflă o dată şi mai suflă o dată — şi cînd nimeni nu—l văzu, înhaţă pălăriuţa de pe capul lui Bogdan și zbură cu ea.

O ridică în înaltul cerului, o duse, o duse și—o lăsă să cadă într—un stejar din pădure.

Aici o zări Stăncuța—pe—crengi—se—dă—huța:

—Ia te uită ce cuib straşnic mi—a căzut din cer ! O să—mi clocesc ouăle în el şi—o să—mi cresc puişorii fără griji...

16

Şi Stăncuţa—pe—crengi—se—dă—huța pleacă să—și aducă ouăle.

Dar cînd se întoarse, ia cuibul de unde nu—i!

Vîntul, pus pe joacă, smulse palăriuța — și la drum cu ea!

O purtă iar prin aer, dînd—o de—a tumba, apoi o azvîrli cu susul în jos într—o poieniță.

Aici o găsi Broscoiul—hop!—ţop!—uşor—ca—un—dop:

—Ia te uită ce lac mic și frumos! Păcat numai că n—are apă. Dar am să—l umplu și—o să mă bălăcesc în el după pofta inimii...

Şi Broscaiul—hop!—ţop!—uşor—ca—un—dop se duse după apă.

Dar cînd se înapoie, lacul cel mic și frumos nicăieri !

Ştrengarul de Vînt fură palăriuţa şi — drum bun şi cale bătută!

Se hîrjoni cu ea prin văzduh, o învăţă să danseze valsul şi polca, apoi o lăsă uşurel—usurel, ca pe un fulg, la poalele unui brad înalt şi bărbos.

Aici dădu cu ochii de ea Veveriţa—coadă—stufoasă—cine—o—prinde—n—o—mai—lasă.

17

—Ia te uită ce ceaunaş grozav am găsit. Acuma ştiu că o să am în ce să fierb ciupercile la iarnă. Dar ce—ar fi să nu mai aştept pînă la iarnă şi să—l încerc chiar acum !

Şi Veveriţa—coadă—stufoasă—cine—o— prinde—n—o—mai—lasă alergă să culeagă ciuperci.

Culese ce culese, dar cînd sosi vremea să le pună în ceaunaş — pune—i ceaunaşului sare pe coadă!

Vîntul cel neastîmpărat îşi făcuse drum pe acolo, luă pălăriuţa şi se făcu nevăzut.

O sui pe aripile sale, o învîrti într—o horă veselă, întovărăşită de cîntecul unui fluierat de soc şi iar o lăsă pe pămînt, de data asta în mijlocul unei cărări.

Pe cărăruie păşea agale Melcul—grabă—n—are—cu— locuinţa—în—spinare.

—Aoleu, ce munte înalt! se tîngui melcul: cum o să—l trec ? Mă duc să—mi caut un toiag ca să m—ajut cu el la urcuş. . .

18

Şi Melcul—grabă—n—are—cu—locuința—în—spinare se duse să—şi găsească toiag.

Dar cînd veni înapoi, muntele nu mai era.

Vîntul, ştrengarul și zburdalnicul, înhaţă pălăriuţa și o aruncă la trei poşte și încă una — ca să le fie cu soţ!

Prin apropiere stătea Bursucul—cel—greoi—ba—pe—de—asupra—şi—motohoi și nu ştia ce să facă. Stătea la fereastră și se socotea: să iasă din casă sau să nu iasă? O să plouă sau n—o să plouă ? Şi tot gîndindu—se așa, văzu pălăriuţa:

—Phii, ce umbrelă minunată ! Numai bună pentru mine ! Numai că n—are mîner. Dar las' că—i fac eu unul și pe urmă poate să vină ploaia cînd o pofti. Mie nici n—o să—mi pese!

Şi Bursucul—cel—greoi—ba— pe—de—asupra—și—motohoi intră în casă să—şi cioplească un mîner pentru umbrelă.

Dar cînd mînerul fu gata — nici urmă de umbrelă !

Vîntul, mare coţcar, o luă şi, ridicînd—o de—asupra
19
norilor—călătorilor, îi dădu drumul să cadă din nou de unde o luase la început, adică pe capul lui Bogdan.

Bogdan nu simţise nici cînd Vîntul îi luase pălăriuţa, nici cînd i—o înapoiase. Habar n—avea că pălăriuţa lui fusese pe rînd: cuib, şi lac, şi ceaunaş, şi munte, şi umbrelă. El era ocupat să facă din nisip cozonaci pentru tata.

Pentru că şi tata îi scrie povești !
20

PE ARICI NU—L CHEM LA MINE

Nu ştiu dacă aţi aflat: Ariciului i—a ars casa. Cîte lacrimi a vărsat, nu mă întrebaţi. Nu ştiu să număr pînă la atîta ! Cred însă că din lacrimile lui s—ar fi putut umple o baltă în care s—ar fi bălăcit o mie de broaşte, ba mai rămînea loc şi pentru un broscoi . .

Cînd îi trecu plînsul, se gîndi Ariciul să—şi ridice o casă nouă. Şi tocmai îndată meşterii:

Zece urşi săpători sosiră în zori,
iar
nouă bursuci, la roabe—mpingînd, veniră curînd.
Opt surori veveriţe se tocmiră zidăriţe
şi
şapte iepuri veri — ca meşteri dulgheri.
Apoi,
şase lupi fierari,
21
cinci jderi sobari,
patru vulpoi geamgii,
trei ţapi tinichigii,
două căprioare vopsitoare
şi
un cocoş hoinar, mare meşter homar !

... Şi treaba începu:

Urşii săpară, bursucii cărară, veveriţele zidiră, iepurii făcură uşi şi ferestre, lupii — balamale şi clanţe, jderii — sobe, vulpoii puseră geamuri şi ţapii acoperiră casa cu tablă, căprioarele vopsiră şi cocoşul mătură coşul.

Şi cînd totul fu gata,
cocosul hoinar, mare meşter hornar,
cu
două căprioare vopsitoare,
trei ţapi tinichigii,
patru vulpoi geamgii,
cinci jderi sobari
22
şi şase lupi fierari, împreuna cu
şapte iepuri veri — mari meşteri dulgheri,
opt surori veveriţe, bune zidăriţe,
nouă bursuci la roabe—mpingînd care veniră curînd,
şi
zece urşi săpători, care sosiră în zori,

se înfăţişară înaintea Ariciului şi—i spuseră într—un glas:

—Noi am făcut ce aveam de făcut: casa e gata ! Acum dă—ne şi tu ce ai zis că ne dai pentru munca

noastră, ca să plecăm acasă.
Dar Ariciul le răspunse:
—Ba n—o să vă dau nimic!
Auzind una ca asta.

zece urşi săpători, care sosiră în zori,
nouă bursuci la roabe—mpingînd, care sosiră curînd,
cu
opt surori veveriţe, bune zidăriţe
şi
23
şapte iepuri veri — meşteri dulgheri,
împreună cu
şase lupi fierari,
cinci jderi sobari,
patru vulpoi Tinichigii,
trei ţapi geamgii,
două căprioare vopsitoare
şi
un cocoş hoinar, mare meşter homar,

se făcură foc şi pară de mînie:
—Aşa vasăzică ! Lasă că—ţi arătăm noi!
Şi cocoşul strică coşul, căprioarele murdăriră pereţii, ţapii sparseră geamurile, vulpoii desfăcură tabla, jderii dărîmară sobele şi lupii stricară balamalele şi clanţele, iepurii desfăcură uşile şi ferestrele, veveriţele năruiră zidurile, bursucii cărări pămîntul înapoi şi urşii îl fugăriră pe Arici pînă îl aruncări

afară din pădure. .

Ariciul rămase tot fără casă. Şi eu la mine n—o să—l chem !

Mai bine vă chem pe voi, copii, să vă spun poveşti şi să bem ceai!

24

CINE VREA CIZMULIȚE SĂ—L ÎNTREBE PE COCOȘ

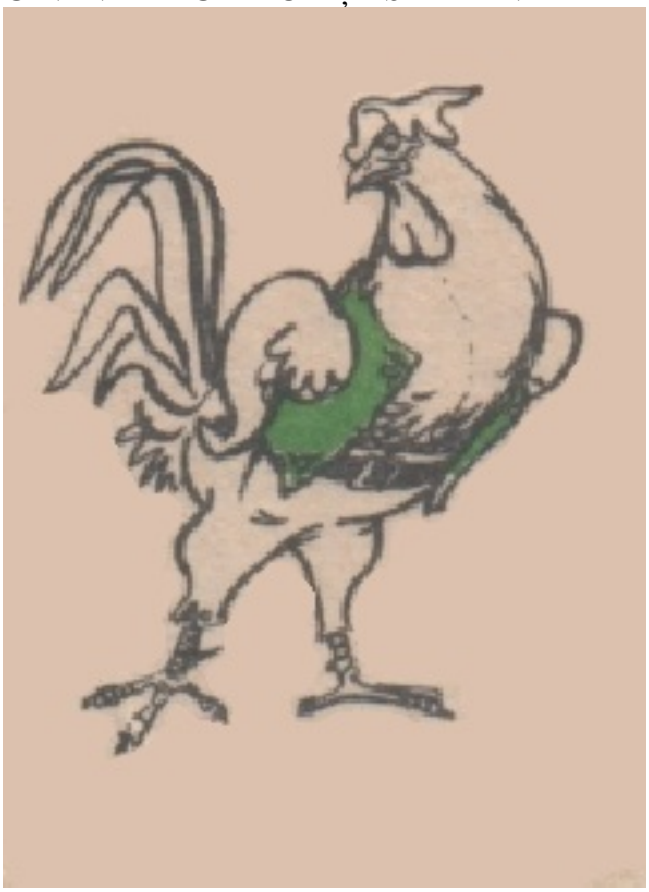

Noi avem în curte un cocoş. Poate că şi voi aveţi în curte un cocoş — dar cocoşul nostru are o poveste cum n—are cocosul vostru. Ce poveste! Staţi să v—o spun!

Pentru că venea iarna, cocoşul nostru îşi zise că n—ar fi rău să—şi cumpere o pereche de cizmuliţe roşii.

Intră într—o prăvălie, văzu cizmuliţele roşii şi ceru să le încerce. I se potriveau de minune.

Dar, cînd să plătească, intră Curcanul:

—Ce faci aici?

—Cumpăr cizmuliţe roşii!

—Roşii! strigă la el, Curcanul. Cum faci una ca asta ? Cine mai poartă cizmuliţe roşii? Te duc cu la altă prăvălie, să—ţi cumperi cizmuliţe negre.

25

Şi Curcanul îl duse. Cocoşul văzu cizmuliţele negre, îi plăcură şi ceru să le încerce. Parcă erau făcute pentru el. Dar, cînd să le cumpere, intră Raţa :

—Ce faci aici ?

—Cumpăr cizmuliţe negre!

—Negre? rîse de el Raţa. N—ai pic de gust. Nu ştii ce să alegi. Fugi repede la prăvălia de după colţ şi cumpără—ţi cizmuliţe galbene.

Şi Cocoşul fugi. Aici văzu cizmuliţe galbene şi, încercîndu—le, găsi că erau numai bune pentru el.

Ceru să i le împacheteze, dar intră Gînsacul:

—Ce faci aici ?
—Cumpăr cizmuliţe galbere!
—Galbene? se strîmbă Gînsacul. De ce tocmai galbene? Ca să nu placă nimănui ? Nu te las! Ştiu eu o prăvălie unde poţi găsi cizmuliţe albe. Nu—i departe. Ajungi repede acolo.
Şi într—adevăr, Cocoşul ajunse repede acolo. Erau frumoase şi cizmuliţele albe. Le încercă. Nu—l strîngeau de loc. Tocmai scotea banii, cînd intră Găina:
—Ce faci aici?
—Cumpăr cizmuliţe albe!
—Albe ? ţipă şi Găina la el. Cum albe ? Ce vrei să faci cu nişte cizmuliţe albe? Vrei să rîdă de tine toată curtea? Mai bine vino cu mine la o prăvălie unde o să găseşti cizmuliţe cafenii de toată frumuseţea !

Şi aşa încercă Cocoşul şi cizmuliţe cafenii, apoi verzi, pe urmă albastre, ce mai! de toate culorile, pînă trecu iarna şi el tot desculţ rămase.

I le—aş fi împrumutat pe ale mele, dar cred că i—ar fi fost prea mici...

CINE ARE DINȚI?

A fost odată o periuţă de dinţi. Avea coada verde, lucioasă şi perii tari, îndesaţi.

Cum s—ar spune, era o periuță de dinţi frumoasă și arătoasă !

Dar era tare necăjită, sărăcuţa de ea ! Nu era a nimănui. Nimeni n—o folosea. Stătea toată ziua, nu făcea nimic şi—şi plîngea traiul amar.

Într—o zi nu mai rabdă:

—Mă duc să caut nişte dinţi, să—i spăl. Aşa nu mai merge! Zis şi făcut.

Ieşi din casă şi întrebă pe cineva:

—Fii bun, te rog: cine are dinţi ?

—Pieptenele, cine să aibă?

—Mulţumesc ! Mă duc la Pieptene...

27

Periuţa—de—dinţi îl gasi pe Pieptene stînd la taifas cu o perie.

Îi spuse:

—Tu ai dinţi?

—Sigur că am! Nu vezi?

—Dacă ai, atunci ia—mă pe mine să ţi—i spăl...

Pieptenele rîse:

—Dinţii mei nu se spală cu periuţa. Caută pe altul.

Şi Periuța—de—dinţi plecă să caute pe altul.

Mai întrebă pe cineva:
—Nu te supăra, cine are dinţi?
—Grebla, cine să aibă ?
—Mulţumesc ! Mă duc la Greblă. . .
Periuţa—de—dinţi o întîlni pe Greblă dormind într—o roabă, în spatele casei.
O trezi din somn şi—i zise:
—Tu ai dinţi?
—Am, cum să nu am? Uită—te!
—Dacă ai, atunci ia—mă pe mine să ţi—i spăl. . .
Dar Grebla îi răspunse:
28
—Vezi—ţi de treabă. Nu s—a văzut de cînd lumea greblă spălată cu periuţa ! Încearcă în altă parte.

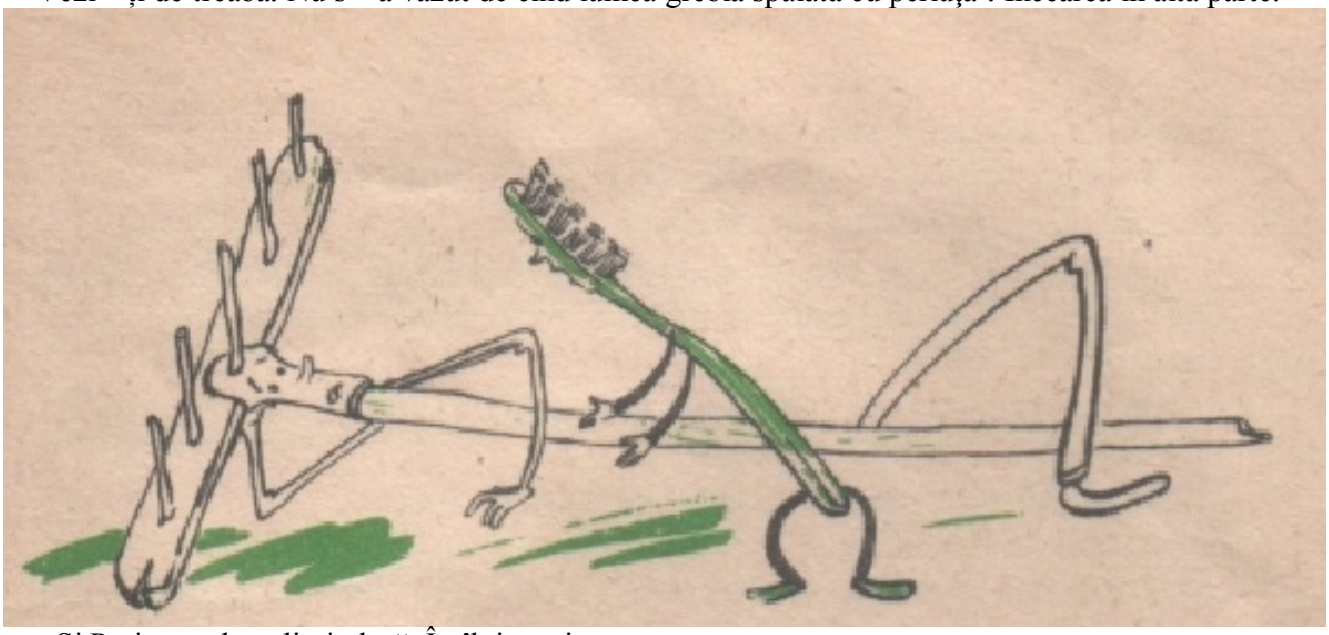

Şi Periuţa—de—dinţi plecă. Întîlni pe cineva:
—Fă—mi un bine: nu ştii cine are dinţi?
—Roţile pendulei, cine să aibă ?
—Mulţumesc ! Mă duc la Roţile pendulei. . .
Bătu Periuţa—de—dinţi în fereastra Pendulei şi cînd i se deschise, îi zise unei rot iţe:
—Tu ai dinţi?
—Am, şi încă mulţi!
—Dacă ai, atunci ia—mă pe mine să ţi—i spăl...
29
Dar pe Rotiţă o pufni rîsul:
—Asta niciodată ! Dacă mi—i spăl, dinţii mei pot rugini. Şi fereastra pendule i se închise.

—Ce mă fac? Ce mă fac ? îi veni să plîngă Periuţei—de—dinţi. Dar chiar atunci intră o fetiţă. Ea văzu periuţa de dinţi și—şi zise:

—Iată tocmai ce—mi trebuie mie. O să mă spăl cu ea pe dinţi şi o să mi—i fac albi ca zăpada !

Şi fetița luă periuţa de dinţi şi o duse în baie. Şi acuma e tot acolo.

Dacă nu mă credeţi, intraţi s—o vedeţi. Stă într—un pahar lîngă un cub cu pastă şi se uită în oglindă. Îi stă foarte bine...

30

POVESTE DE NECREZUT DESPRE UN TATĂ, UN BĂIAT ŞI... UN DEGET

Povestea asta de necrezut e cu un tată, un băiat şi un deget.

Tatăl sînt eu!

Băiatul e băiatul meu !

Şi degetul e degetul băiatului meu!

Dar, s—o luăm mai pe îndelete:

Eu, copii, sînt un tată ca toţi taţii, care, pentru că atunci cînd eram mic, bunicii voiau să mă facă doctor, părinţii — inginer, şi eu — birjar, nu ştiu cum s—a întîmplat, dar am lăsat să treacă vremea şi m—am făcut ce s—a mai putut: adică scriitor.

Mai bine zis, sînt un tată care scrie poveşti pentru voi. Nu—i o treabă uşoară. Dar mie îmi place. Îmi place chiar mai mult decît plăcintele cu vişine şi, între noi fie vorba, plăcintele cu

31

vişine sînt cele mai bune plăcinte din lume.. .

Uite, chiar ieri trebuia să scriu o poveste.

Dar, ce poveste ? Nici eu nu ştiam!

Stăteam la masă şi mă gîndeam ce să scriu.

În odaie era linişte. Cînd scriu, întotdeauna cer să fie linişte. Mă supără orice zgomot. Chiar şi copiii care strigă în curte:

”Nicu nebunu'
trage cu tunu'
noaptea pe la unu!”

Şi mă supără nu numai pentru că fac gălăgie, ci mai ales pentru că vorbesc urît despre Nicu, un băieţel foarte cumsecade, care n—a trat niciodată cu tunul, deoarece tatăl său nu—i dă voie să se joace cu arme de foc, şi apoi, familia lui locuieşte într—un apartament mic, unde n—ar putea încăpea un tun decît dînd afară masa, scaunele şi dulapul, şi asta ca să nu mai vorbim de faptul că ”noaptea pe la unu”, Nicu doarme...

Ieri însă era linişte — linişte aşa cum îmi place mie.

Nimeni nu trîntea uşile, nu spărgea geamuri, nu dărîma vreun perete şi nici nu striga: ”Foc ! Pompierii! ” ceea ce însemnă, în primul rînd, că Grigoriță, băiatul vecinului meu, era plecat.

Deodată, însă, auzii că mă strigă un glas mic şi subţirel. Mă uitai într—o parte, mă uitai în alta — nimeni!

—Poate mi s—a părut, zisei tare.

—Nu, nu ţi s—a părut! Eu te—am strigat! ajunse iar pînă la urechile mele glasul mic şi subţirel.

Din nou mă uitai într—o parte şi din nou în alta, răscolii în coşul de hîrtii, mă scotocii prin

buzunare — nimeni.

Eu, copii, vă rog să mă credeți, nu sînt fricos. Odată chiar, cînd eram mic, am intrat singur în pivniță. Iar altă dată, la școală, cînd a venit doctorul să ne facă injecție, n—am fugit să mă ascund în pod. Nu. M—am ascuns foarte bine și sub bancă . . . Dar acum, acum, de ce să vă mint, mă cuprinse teama.

Totuși întrebai stăpîn pe mine și numai un pic tremurînd:

—Cine m—a stri—strigat ?

—Eu!

32

—Și un—unde te—ai ascu—cuns ?

—Nu m—am ascuns. Ce, crezi că—mi arde de joacă? Sînt aici, pe masă, lîngă călimară.. .

—Unde? țipai eu îngrozit. Lîngă călimară? Dă—te repede jos ! Vrei să—mi verși cerneala ?. . . Și te

pomeneşti că te—ai suit încălţat..

Dar imediat îmi dădui seama că nu văd pe nimeni cocoţat pe masă şi că, păcatele mele! vorbesc singur. . . Căutai ochelarii, dar nu—i găsii nicăieri. De fapt, aşa mi se întîmplă întotdeauna, niciodată nu—mi găsesc ochelarii fără... ochelari!

—Cauţi ochelarii? Uite—i aici, deasupra tamponului! mi se adresă iar glasul mic şi subţirel.

—Mulţumesc! murmurai eu. Eşti foarte bine crescut!

Îmi aşezai grăbit ochelarii pe nas şi—mi îndreptai privirea spre călimara.

N—o să mă credeţi, copii, n—o să mă credeţi, dar pe capacul deschis al călimării mele de argint, la care ţin foarte mult, stătea acum o mogîldeaţă nu mai mare decît un deget şi care — nu, nu mă înşelam! — chiar semăna leit cu un deget, şi încă cu un deget cunoscut.

Mogîldeaţă purta pe cap o pălăriuţă cam prea largă, albastră (care aducea cu degetarul bunicii, dacă nu era chiar degetarul bunicii!), o pelerină albă, foarte lungă, ce—i acoperea în întregime mîinile şi picioarele, încinsă la mijloc de un brîu roşu (în care recunoscui — dar se putea să greşesc ! — un fir de lînă din flaneaua mea nou—nouţă).

Spaima îmi trecuse, aşa că întrebai foarte tăios:

—Cine eşti şi ce cauţi aici?

Dar mogîldeaţă nu se pierdu cu firea şi—mi răspunse cît se poate de firesc :

—Nu mă recunoşti ? Uită—te mai bine . ..

Mă uitai cît putui de bine, apropiind şi depărtînd de ochi sticlele groase ale ochelarilor:

—Nu te supăra, dar nu ştiu cine eşti. . . Parcă semeni cu...

—Cu?

—Nu ştiu, n—aş vrea să te jignesc, dar parcă semeni cu un. . . deget!

33

Mogîldeaţa rîse cu mare poftă:

—Nu mă jigneşti deloc. Sînt chiar un deget!

—Cum? făcui eu cuprins de o presimţire îngrozitoare :

— Eşti un deget? Un deget şi nimic mai mult? Şi, mă rog, al cui deget eşti?

—Al băiatului tău. Alexandru!

La auzul acestor cuvinte, sării ca ars de pe scaun:

—Ce spui? Eşti degetul lui Alexandru? Şi ce cauţi singur aici? Cum de n—ai venit cu Alexandru ? Cine ţi—a dat voie să vii aşa, de capul tău ? Nu ţi—e ruşine ?

Mogîldeaţa tăcea, aruncîndu—mi o privire plină de tristeţe, care — slab cum sînt — mă înduioşă. Îmi păru rău că ţipasem. Şi, cu toate că nu—mi venea, începui să zîmbesc aşa cum zîmbisem odată, la fotograf, cînd meşterul îmi spusese: ”Zîmbiţi vă rog!” fără să ştie că în ziua aceea mie îmi căzuse şi ultimul dinte din faţă...

—...Hai, nu te supăra, răspunde—mi. . . Răspunde—mi, te rog... Şi din clipa aceea, copii, începui să fiu martorul unei poveşti de necrezut, şi totuşi adevărată, adevărată aşa cum sînt toate poveştile, bineînţeles, afară de acelea care nu sînt adevărate... Iată ce—mi povesti mogîldeaţa:

—Mă numesc Degemar. Sînt degetul mare de la mîna stîngă a băiatului tău, Alexandru. Dar, dintre toate cele zece degete de la amîndouă mîinile, eu sînt cel mai nefericit, cel mai oropsit, cel mai chinuit. Am îndurat cît am putut: un an, doi, trei, patru... Destul! Nu mai pot. Am chibzuit, şi cred că am chibzuit bine: Plec în lume. . .

—Dar, de ce ? Cum se poate una ca asta ? Unde s—a mai pomenit ca un deget să facă asemenea năzdrăvănie?

—De ce? urmă Degemar. Mă mir că nu—ţi dai seama ! Pentru că, da, acesta—i adevărul: Alexandru mă ţine toată ziua în gură! Pentru că nu adoarme fără să mă sugă ! De cîte ori nu i—am spus, de cîte ori n—a fost rugat — degeaba ! Una—două, zdup ! cu mine în gură. Nu, aşa nu mai pot trai. Nu—mi priieşte umezeala. Sînt veşnic guturăit, veşnic răcit...

Şi, ca să—mi arate cît de întemeiate sînt vorbele sale, Degemar strănută de trei ori în şir.

34

—Noroc şi sănătate ! îi urai eu.

—Mulţumesc ! îmi răspunse el şi mă convinsei că Degemar — nu ştiu cu cine o fi semănînd ! e politicos şi bine crescut. Şi continuă: Din pricina asta plec de acasă. Nimeni şi nimic nu mă mai poate

împiedica. M—am oprit aici, doar ca să—ți spun rămas bun. ..

Vă rog să mă credeţi, copii, că mă aflam într—o situaţie foarte grea şi încurcată.

Ce puteam să—i răspund? Cum puteam să—l opresc?

Mă uitai prin fereastră, afară: era o zi întunecoasă de toamnă. Ploua mărunt, dar zdravăn. Vîntul vîjîia îndoind copacii, jucînd bătuta pe acoperişurile de tablă.

Mă cutremurai:

—Nu, nu te pot lăsa să pleci pe o vreme ca asta. O să te îmbolnăveşti mai rău. . . N—ai nici umbrela, nici manta de ploaie. . . Cum să pleci aşa ?

Dar Degemar nici nu voi să audă:

—Sînt obişnuit cu umezeala. N—o să mi se întîmple nici o nenorocire. O să—mi găsesc eu un adăpost.

—Şi—apoi, n—ai nici un ban.. . Poate trebuie să iei tramvaiul, poate...

—Nu—mi trebuie. Cei sub cinci ani nu plătesc la tramvai... Mi—era tare milă de Degemar. Dar şi mai multă milă îmi era de Alexandru. E doar băiatul meu. Trebuia să—l ajut, să—l conving pe Degemar să nu plece :

—Şi mai e ceva.. . — mai încercai, poate se prinde, n—ai nici un act. Dacă te opreşte un miliţian? Spre binele tău, te sfătuiesc să nu pleci. Rămîi: acasă... Uite, dacă vrei, deschid radioul, asculţi muzică...

—Degeaba ! rosti neîduplecat Degemar. Nu mai rămîn aici nici un minut. Plec chiar acum ! Adio !

Şi, înainte ca să—i mai pot spune un cuvinţel, coborî de pe masă şi se îndreptă spre uşă, o deschise sărind pe clanţă şi apăsînd—o, apoi se făcu nevăzut.

Mă ridicai şi eu. Nu puteam să—l las să plece singur, nici în ruptul capului. Dacă i se întîmpla ceva? Trebuia să—l urmăresc. Cu

35

orice preţ, nu puteam să nu aflu unde se va duce, ce va face, cum se va descurca...

Îmi îmbracai în grabă mantaua de ploaie, îmi îndesai şapca pe cap, îmi încălţai galoşii şi fugii după Degemar.

Îl ajunsei aproape de poartă şi mă hotărîi să—l urmăresc pas cu pas, fără însă ca el să mă simtă.

Era o vreme urîtă, copii, să nu dai un cîine afară, darmite un deget !

Dar lui Degemar parcă nu—i păsa de ploaie, de frig şi de vînt. Păşea ţanţoş în pelerina subţire (acum abia mă dumirii că era o veche batistă de a mea !), cu pălăriuţa albastră (nu, nu greşisem: era chiar degetarul bunicii!), hotărît să treacă şi prin foc, nu numai prin ploaie, numai să nu mai îndure ce a

îndurat...

Se opri în faţa unei prăvălii. În vitrină, mănuşi de tot felul: şi negre, şi cafenii, şi galbene, şi albe, şi de lînă, şi de piele, şi îmblănite, şi cu cinci degete, şi cu singur deget...

Degemar se uită cu jind la mănuşile cu un singur deget şi oftă. De bună seamă că—şi zicea: ”Eh, ce bine ar fi să am şi eu una ! Mi—ar ţine atît de cald, că n—aş mai avea nevoie la iarnă nici de lemne...”.

Aş fi vrut să intru în prăvălie şi să—i cumpăr o mănuşă. Îmi făcui socoteală că dacă Degemar e al lui Alexandru, iar Alexandru e băiatul meu, se cheamă că şi Degemar e al meu, N—aş fi cumpărat deci mănuşa pentru un străin ! Dar, mîndru cum îl cunoscusem, sînt sigur că Degemar n—ar fi primit darul meu.

Degemar porni mai departe. Eu — după el! După vreo zece paşi (de—ai lui, nu de—ai mei!) se întîlni. . . — da, copii, e de necrezut, şi totuşi adevărat, adevărat ca tot ceea ce v—am povestit pînă acum — Degemar se întîlni cu un prieten de—al său, un alt deget, de—al altui băiat!

36

—Ce mai faci, Degemar ? De cînd nu te—am văzut!

—Ce să fac, Degemic ! Mă bucur că te întîlnesc!

Cel despre care aflai că se numeşte Degemic era mai slab ca Degemar, dar mult mai înalt. Purta o pălărie lunguiaţă, neagră (cam demodată, ce—i drept!), care semăna cu capacul unui stilou (dacă nu era chiar capacul unui stilou !) şi o pelerină de lînă cenuşie, lungă tot pînă la pămînt, care părea a fi făcută dintr—un fular (dacă nu fusese făcută chiar dintr—un fular!).

Cei doi prieteni — Degemar şi Degemic — se adăpostiră într—un colţ şi vorbiră despre una, despre alta, mă rog, ca prietenii...

Eu n—o să vă scriu aici decît ceea ce mi s—a părut mai interesant din discuţia lor.

Degemar întrebă:

—Dar, tu, de ce ai plecat de acasă? Şi Degemic îi răspunse:

—M—am săturat şi eu ca şi tine.

—Şi tu erai ţinut în gură ?

—Nu, cum îţi închipui ? Eu eram băgat mereu într—un borcan cu dulceaţă. Cînd îmi era lumea mai dragă — hop, în borcanul cu dulceaţă ! Brrr ! Ce îngrozitor !

—Şi—acum ce ai de gînd să faci? îl descusu mai departe Degemar.

—Cum? Nu ştii?

—Ce să ştiu:

—Nu citeşti ziarele? Nu asculţi radioul? Păi, bine, frate, pe ce lume trăieşti ?

Degemar lăsă capul în jos, ruşinat. Degemic continuă, dînd din cap mustrător:

—Cum se poate să nu ştii? Eu credeam că într—acolo te îndrepţi... Şi eu tot acolo merg!

—Unde ? înalţi capul curios Degemar.

—La conferinţă!

—Ce conferinţă?

—”Conferinţa degetelor amărîte”... Hai repede cu mine. Nu—i departe. Acolo o să ne lămurim ce avem de făcut. Mergi?

37

—Mai întrebi? Sigur că merg!

Şi plecară.

Eu — după ei!

Nu vă mai scriu pe unde trecurăm. Ştiu că vă plictiseşte cînd vi se povesteşte cum arăta strada şi casele, cîţi căţei mergeau pe trotuarul drept şi cîţi pe cel sting şi aşa mai departe.

O să vă scriu doar că cei doi prieteni (şi eu după ei) au ajuns în dreptul unui castel din mijlocul unui parc.

Li se deschise poarta castelului, şi Degemar şi Degemic intrară.

Ajunsei şi eu în faţa porţii. Apăsai pe clanţă. Poarta era închisă. Ciocănii. Se deschise o ferestruică şi apăru... da, copil, e de necrezut, ca şi tot ceea ce vă voi povesti şi de aici încolo.. .

... Se deschise ferestruica şi apăru un deget—portar!

De unde ştiam că e portar?

Mai întîi, pentru că eu nu mă înşel niciodată, apoi, pentru că ştiu bine cum arată un portar şi, în sfîrşit, pentru că purta o şapcă pe care scria: ”PORTAR”.

Degetul—portar mă măsură încruntat din tălpi pînă în creştet:

—Dumneavoastră?

—Vreau să intru !

—Am poruncă să nu dau voie decît degetelor. Dumneavoastră sînteţi deget? Nu prea semănaţi...

Într—adevăr — începui eu să mă bîlbîi, — nu prea semăn... Toţi îmi spun, dar ce pot să fac? Mi—e peste putere să mă schimb, Dar, crezi oare că aşa nu—mi stă bine ?
—Mde... Ştiu şi eu? făcu degetul—portar, nu prea convins. Dar eu nu—l lăsai şi mă pornii să—i dau înainte cu gura, ca o
moară stricată, deşi se pare că morile stricate mai mult macină prost, decît vorbesc mult:
—Trebuie să mă laşi. Nu se poate să mă opreşti. Trebuie! Nu se poate! Nu se poate! Trebuie!

Ca să scape de gura mea, degetul—portar îmi dădu voie să intru, dar îmi ceru să—i las garanţie un act — ceea ce eu făcui bucuros, lăsîndu—i actul prin care se dovedeşte că am sfîrşit şcoala cu o purtare foarte bună, dar mult mai devreme decît toţi colegii mei, fiind dat afară pentru că am spart un geam, singurul pe care încă nu—l spărsesem pînă atunci!
38

Coborîi cîteva trepte şi iată—mă într—o sală mare cu zeci de scaune, şi pe fiecare scaun cîte o mogîldeaţă semănînd cu Degemar şi Degemic, şi zării şi pe ei, stînd cuminţi în rîndul întîi. Îmi găsii şi eu un loc liber, în fund.

Nu trecu mult şi în spatele mesei apăru preşedintele conferinţei.

O să mă întrebaţi, copii, de unde ştiam că e preşedintele conferinţei?

Mai întîi, v—am mai spus, eu nu mă înşel niciodată, apoi ştiu bine cum arată un preşedinte şi, în sfirşit, cînd apăru, mai mulţi strigară :
—Ssst! Linişte... A venit preşedintele !

Preşedintele începu să vorbească şi vorbi foarte mult, dar eu şi de data aceasta o să vă scriu numai ce mi s—a părut mai interesant din cuvîntarea lui:
—Daţi—mi voie să deschid ”Conferinţa degetelor amărîte !”, începu el. Ne—am adunat aici, degete amărîte de toate felurile: degete ţinute în gură, degete mînjite de cerneală, degete băgate
39

în borcane cu dulceaţă, degete nespălate zile întregi.. . Eu însumi sînt un deget amărît: fac parte dintre degetele care sînt folosite la ”tiflă” — un obicei tare urît, despre care nu mă îndoiesc că aţi auzit.. . Ne—am adunat aici ca să ne sfătuim, să luăm o hotărîre şi să vedem ce avem de făcut de *azi* înainte . . Cine doreşte să ia cuvîntul?

Se ridică un deget de prin mijlocul sălii. Nu mai ţin minte cum arăta la înfăţişare. Vorbi la început despre viaţa grea a degetelor aflate în sală şi urmă:
—Viaţa mea e poate cea mai grea. Mi—e ruşine să vă spun, dar eu sînt un deget care... Care... nu, mi—e ruşine...

Preşedintele îi dădu curaj:
—Spune tot ce ai pe suflet. Sîntem doar între noi. Ce fel de deget eşti ?
—. . .Sînt un deget ţinut în nas!

Un murmur greu, apăsător cuprinse sala:
—Ce grozăvie ! zise unul.
—Nemaipomenit! adăugă altul.
—Înfricoşător! Înspăimîntător ! Cutremurător!

Şi abia tîrziu, cînd murmurul încetă, degetul continuă:
—Da, nu mint, asemenea ruşine mi—a fost dat să trăiesc. Dar n—o să mai rabd. Nu mă mai întorc. Asta e hotărîrea mea !
—Nici noi nu ne mai întoarcem !
—Nici noi ! Se auziră strigăte de pretutindeni. Preşedintele — ca toţi preşedinţii — bătu în masă:
—Linişte ! Linişte ! Cine mai ia cuvîntul ?

Se ridică un deget chiar din faţa mea. Arăta tare prăpădit, săracu'!
—Vreau să vă povestesc pe scurt viaţa mea — zise el. Împlinesc în curînd şapte ani...
—Mulţi înainte! îi strigai eu, dar nu mă auzi şi urmă:
—În şapte ani sînt mii de zile. Nici nu pot fi socotite pe degete. Dar, din aceste mii de zile, puţine, tare puţine am fost curat, Mie nu—mi place să trăiesc ca un purcel. Am plecat de acasă
40

cu gîndul de a—mi găsi un rost oriunde, numai aproape de o apă să fie. Să mă spăl cît îmi place ! Să mă bălăcesc cît îmi place. Să fiu curat cum îmi place! Am dreptate?

—Ai! Ai! îl încuraja sala.
—Trăiască apa ! strigă umil.
—Şi săpunul ! se ridică altul.
—Şi peria! țipă al treilen.
—Şi prosopul ! nu uită al patrulea.
—Trăiască ! Trăiască I Trăiască ! strigă întreaga sală. Numai eu tăceam furat de gînduri triste. Preşedintele dădu apoi cuvîntul lui Degemar.

Cînd îl văzui ridicindu—se, avui o tresărire şi inima începu să—mi bată mai puternic.
—Mă numesc Degemar şi sînt, spre ruşinea mea, un deget ţinut în gură. M—am hotărît greu să plec. Am tot aşteptat — îmi ziceam că poate—poate. Alexandru tot o să se dezveţe să mă mai sugă. Dar am aşteptat zadarnic. Şi am plecat. Ştiu că n—o să mă pierd. Sînt muncitor, harnic. .. Sînt gata să fac orice: să apăs o clapă la pian ori la maşina de scris, să trag lînă pe andrele. .. În sfîrşit, nu mi—e frică de nici o treabă. Numai să nu mai fiu ţinut în gură !

Abia stăteam pe scaunul meu din fundul sălii. Mă gîndeam la Alexandru : ”Uite unde a ajuns? Numele lui e rostit cu dispreţ. Şi asta unde? Tocmai la o conferinţă atît de însemnată ca cea a degetelor amărîte! ” Mie, ca tată, îmi crăpa obrazul de ruşine.

Între timp, preşedintele mai dădu cuvîntul şi altora. Fiecare îşi povesti viaţa sa amărîtă şi toţi încheiară hotărîţi să nu se mai întoarcă acasă. (Povestea tristă a două degete de la mîna dreaptă a unui şcolar, care le ridică din minut în minut deasupra capetelor colegilor lui, strigînd: ” Ştiu eu! Ştiu eu!, mă impresiona foarte mult şi chiar îmi dădură lacrimile...).

Gîndiţi—vă copii, gîndiţi—vă că eraţi în locul meu. Ce făceaţi? Cum întorceaţi degetele din hotărîrea lor? Cum? Spuneţi, cum?

Mă gîndeam, îmi frămîntam mintea, dar nu găseam nimic. Şi totuşi nu aveam inima şi nu aveam dreptul să las ca să se întîmple

41

o asemenea nenorocire !

Cerui şi eu cuvîntul.

Preşedintele se uită la mine ca la o arătare ciudată:
—Cum de ai ajuns dumneata aici ? Îi istorisii în cîteva cuvinte totul. Mă destăinuit în faţa sălii şi nu ascunsei nimic.
—Şi ce doreşti acum ? mă întrebă preşedintele.
—Să—mi daţi cuvîntul!
—Poftim!

Eram emoţionat, peste măsură de emoţionat, dar încercai să mă stăpînesc :
—Dragi degete, — începui — am ascultat cuvîntările voastre şi vă dau dreptate. Am înţeles necazurile voastre, suferinţa voastră. Dar vreau să vă rog să nu luaţi o hotărîre pripită. Gîndiţi—vă, gîndiţi—vă la băieţii şi fetiţele de la care aţi plecat...
—Dar ei, de ce nu s—au gîndit la noi? îmi strigă cineva.
—De ce nu s—au gîndit? De ce? se năpusti la mine întreaga sală.
—Poate nu şi—au dat seama, poate... dar mă oprii pentru că nu ştiam ce să mai spun.

În sală se lăsă o tăcere adîncă.

Degetele priveau spre mine şi eu spre ele şi tăceam, şi ele, şi eu.

Deodată — ah, binecuvîntată fie clipa aceea ! — îmi veni ideea salvatoare. Reîncepui să vorbesc, repede, cu toată puterea mea de convingere:
—Nu plecaţi. Întoarceţi—vă acasă. O să le scriu eu băieţilor şi fetiţelor să se poarte cum trebuie cu voi. Vă dau cuvîntul meu de onoare că o să le scriu, chiar azi o să le scriu, şi totul o să fie bine. Iau pe garanţia mea toţi copiii. Eu am mare încredere in ei! Ascultaţi—mă ! Nu plecaţi! Întoarceţi—vă acasă! Dacă n—o să fiţi mulţumite, să—mi spuneţi mie ”cuţu”!

O asemenea cuvîntare, trebuie să recunosc, nu mai ţinusem de mult, de prin clasa a treia, cînd am vrut să—l conving pe colegul meu de bancă să—mi dea cuţitaşul lui cu cinci lame în schimbul

42

unei cutiuţe în care aveam o muscă — şi m—am mirat grozav că n—a primit... Rezultatul cuvîntării de acum fu însă cel aşteptat. Degetele ţinură un mic sfat şi se hotărîră să se întoarcă acasă. Nu înainte însă

de a—mi atrage atenţia:
—Ţi—ai dat cuvîntul de onoare !
—Ai luat copiii pe garanţia ta !

Le dădui încă o dată încredinţarea că totul o să fie bine şi,
43
după plecarea lor, mă aşezai la masa preşedintelui, şi cu un creion, pe o foaie de hîrtie, mă apucai să scriu acest răvaş:

...CĂTRE:

TOATE FETIŢELE ŞI BĂIEŢII CARE ŢIN DEGETELE ÎN GURĂ, LE MURDĂRESC CU CERNEALĂ, LE BAGĂ ÎN BORCANELE CU DULCEAŢĂ, LE VÎRĂ — PARDON ! — ÎN NAS, NU LE SPALĂ IN FIECARE ZI, LE RIDICĂ LA ŞCOALĂ PÎNĂ ÎN PLAFON ŞI STRIGĂ: "ŞTIU EU ! ŞTIU EU !" ETC... ETC... VĂ ROG FOARTE MULT, NU MĂ FACEŢI DE RUŞINE. MI—AM DAT *CUVÎNTUL DE ONOARE PENTRU VOI ! V—AM LUAT PE GARANŢIA MEA !*

Băgai scrisoarea într—un plic — şi fuga la poştă, s—o trimit pe adresa voastră.

Dacă n—aţi primit—o încă, să ştiţi că s—a întîmplat vreo încurcătură la poştă. Eu n—am nici o vină. Apoi plecai bucuros spre casă.

Acasă, băiatul meu Alexandru se juca cu cuburile. Mă uitai la mîinile lui. Totul era în ordine. Degemar era la locul său, ca şi cum nimica nu s—ar fi întîmplat (sau, cine ştie, poate chiar nimica nu se întîmplase...).

Intrai în odaia mea şi mă aşezai din nou la masă.

Vă amintiţi încă de la început, copii, că trebuia să vă scriu

44

o poveste. Ei bine, pînă ”noaptea la unu”, (cînd nimeni nu ”trase cu tunu' ”) îmi tot frămîntai mintea, dar nu reuşii să vă scriu povestea. Nu—i nimic, copii, o să vă scriu altădată...

45